

РЕШЕНИЕ

№ 673

гр. Перник, 17.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на първи юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Симона Пл. Кирилова

при участието на секретаря Десислава Ст. Дрехарска
като разгледа докладваното от Симона Пл. Кирилова Гражданско дело № 20211720105281 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК.

Образувано е по искова молба на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД срещу „Европа-Еси Транс“ ЕООД.

Ищецът твърди, че със заявка от 28.08.2020 г. фирма „Дискордия“ АД в качеството си на спедитор и за сметка на „Биомаса Енерджи“ ЕООД възложила превоза на товар – общо 5 палета с теракота /керамични плочки/ на превозвача „Европа-Еси Транс“ ЕООД от Италия до България и с получател „Биомаса Енерджи“ ЕООД. За превоза била издадена международна товарителница от 02.09.2020 г., като при натоварването на стоката нямало възражения от страна на превозвача относно нейното състояние. При пристигане на товара обаче били констатирани увреждания по керамичните плочки, тъй като в противоречие с изискванията към превозвача стоките не били добре укрепени, за което бил съставен протокол за бракуване и щетите били оценени на стойност 1901,52 евро. Получателят предявил рекламация към превозвача чрез спедитора, но не получил никакво плащане.

Посочва се, че процесната пратка била застрахована на основание абонаментен договор между спедитора „Дискордия“ АД и ищеца, като с уведомление за щета по застраховка „Карго“ получателят на стоката – „Биомаса Енерджи“ ЕООД чрез спедитора „Дискордия“ отправило до ищеца претенция за повредите по товара. Ищцовото дружество образувало преписка, като с окончателен доклад от 08.03.2021 г. застрахователят определил обезщетение в размер на 3719,05 лева /левовата равностойност на 1901,52 евро/, която била изплатена на „Биомаса“.

Изложени са съображения, че с изплащане на застрахователното обезщетение по

силата на закона застрахователят е встъпил в правата на застрахованото лице срещу причинителя на вредата до размера на изплатеното застрахователно обезщетение. По повод същото ищецът изпратил регресна покана, получена от ответника на 23.06.2021 г., но и до този момент сумата не била платена.

При изложените твърдения се иска ответникът да бъде осъден да му заплати сумата в размер на 3719,05 лв., представляваща регресно вземане – заплатено от ищцовото дружество на „Биомаса Енерджи“ ЕООД обезщетение по щета № 110220202000168. Претендират се разноси.

Ответната страна в отговора на исковата молба, подаден в срока по чл.131, ал.1 ГПК, оспорва иска по основание и размер. Оспорват се твърденията, че увреждането е причинено от ответника по време на превоза, като се поддържа, че товарът е доставен и приет без увреждания и забележки, видно от товарителницата и липсата на двустранен констативен протокол. Твърди се, че след приемането на товара в гр. София, база Шенкер товарът е бил натоварен на друг автомобил от получателя, където е бил доставен до конкретен търговски обект, като се посочва, че ако има повреда на товара, същата вероятно е нанесена по време на този втори превоз.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото относими доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Районен съд Перник е сезиран осъдителен иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. чл. 373, ал. 1 ТЗ, вр. чл. 17, т. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) за заплащане на сумата 3719,05 лева, представляваща регресно вземане за изплатено обезщетение по застраховка „Карго“ за повредена превозвана стока по сключен на 28.08.2020 г. договор за международен автомобилен превоз на стоки по направление Италия-България.

Съгласно чл. 410, ал. 1, т. 1 от КЗ с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направени за неговото определяне. Следователно основателността на предявения от ищеца регресен иск е обусловена от кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ валидно сключен договор за имуществено застраховане; 2/ в изпълнение на този договор застрахователят да е изплатил на застрахованото лице обезщетение за настъпило застрахователно събитие, покрито от застраховката и 3/ отговорност на ответника за причиняването на вредите, за които е изплатено застрахователното обезщетение в съответния размер.

Застрахователят има право на регрес срещу превозвача, при условията и в размера, при които последният отговоря за обезщетение към получателя на превозвания товар. В процесния случай вземането на застрахования се основава на сключен договор за превоз, обективиран в заявка от 28.08.2020 г. за международен превоз, сключен между „Дискордиа“ АД като спедитор и „Европа-Еси Транс“ ЕООД като превозвач, съгласно който мястото на приемане на стоката за превоз /Италия/ и мястото на доставянето ѝ /до склад „Шенкер“ в гр. Божурище/ се намират в две различни държави. Поради изложеното в процесния случай са приложими както общите правила на Търговския закон, така и разпоредбите на Конвенцията за договора за автомобилен превоз /CMR/, ратифицирана с Указ № 1143 на ДС от 29.07.1977 г. - ДВ, бр. 61 от 05.08.1977 г., в сила за България от 18.01.1978 г. – арг. чл. 1, т. 1 от Конвенцията CMR.

Съгласно чл. 361, ал. 1 ТЗ със спедиционния договор спедиторът се задължава срещу

възнаграждение да сключи от свое име за сметка на доверителя договор за превоз на товар. Спедиторът може сам да извърши превоза и в този случай той има правата и задълженията по превозния договор /чл. 362 ТЗ/. С договора за превоз превозвачът се задължава срещу възнаграждение да превози до определено място багаж, товар или лице/ чл. 367 ТЗ/. Съгласно чл. 373 ТЗ превозвачът отговаря за изгубването, погиването или повреждането на товара, освен ако вредата се дължи на непреодолима сила.

Съгласно чл. 32, § 1 от Конвенцията CMR, исковите, свързани с превози, подчинени на Конвенцията, се погасяват с изтичането на едногодишен давностен срок, който в случай на частична липса, повреда или забава тече от деня, в който стоката е била доставена – в случая, 14.09.2021 г. Предвиденият в чл. 32, ал. 1, б. "а" от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки /Конвенция CMR/ едногодишен срок на погасителната давност не намира приложение при предявен от суброгиралия се застраховател по договор за застраховане на товар срещу рисковете по превоза иск срещу превозвача или неговия застраховател. За регресните иски по суброгиралия се застраховател се прилага общата давност по чл. 110 и сл. от ЗЗД, която започва да тече от момента на изплащането на застрахователните обезщетения на правоимащите лица, тъй като основанието на тези иски не е застрахователното правоотношение, а възниква по силата на даденото от закона право на регрес с факта на изплащането на сумата от застрахователя.

В процесния случай от ангажираните доказателства – абонаментен застрахователен договор, анекс, общи условия, предложение за застраховане към абонаментна полица от 01.09.2020 г., нота за изплатена застрахователна премия и платежно нареждане, се установява, че е налице валидно застрахователно правоотношение по застраховка "Застраховане на товари по време на превоз – „Карго" за превоз на стоки на територията на Европа, Северна Африка и Близък Изток, възникнало между застрахователя - ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ищец по делото, и спедитора „Дискордия“ АД, като конкретната стока – 5 бр. палети – теракот 6612 кг. бруто, с получател „Биомаса Енерджи“ ЕООД е била застрахована към ищцовото дружество на основание абонаментния договор.

От приложените уведомления за щета, претенция по застраховка „Карго“ и платежно нареждане се установява, че застрахователят е заплатил застрахователно обезщетение в размер на 3719,05 лв. по настъпила щета на застрахования товар на получателя на стоките, предмет на извършения превоз, като е изпратил регресна покана на ответника да заплати същото, получена от последния на 23.06.2021 г. Обстоятелството, че размерът на щетата възлиза на сочената стойност, както и че застрахователното обезщетение е реално заплатено на застрахования, се потвърждава от заключението по приетата като неоспорена по делото и кредитирана от настоящия състав като компетентно изготвена съдебно-икономическа експертиза.

Видно от цитирания договор-заявка, потвърждение на поръчка и фактура, обект на превоза, са общо 5 палета с теракота /керамични плочки/, 6612 кг бруто, като към изисквания на договора е посочен здрав под и брезент, както и колани за укрепване на стоката. От показанията на свид. В. С. – служител на дружеството-спедитор „Дискордия“ АД, се установява, че той лично е помолил товародателя в Италия да промени опаковката на стоката (на пирамиди, които са по-нестабилни), защото същата не е удовлетворявала изискванията и подлагала стоката на риск, но същата не е била променена от изпращача, съгласно изискванията на получателя да бъде опакована на палета. Изрично свидетелят подчертава, че стоката е била укрепена, но не е била опакована, според изискванията на получателя, отправени към товародателя.

Между страните не се спори, а от представените доказателства се установява, извършването от страна на превозвача „Европа-Еси Транс“ ЕООД на международен превоз на товар – общо 5 палета с теракота /керамични плочки/ от Италия до България и с

получател „Биомаса Енерджи“ ЕООД, поради което сочените обстоятелства, които се признават от страните, са обявени за безспорни и ненуждаещи се от доказване с доклада по делото.

В конкретния случай ищецът твърди, че описаната стока е била повредена по време на превоза, извършен от страна на ответното дружество.

Обстоятелството, че по керамичните плочки са били причинени увреждания – начупени ръбове, които правят плочките негодни за употреба и търговска цел, се установява съвкупно от приобщените писмени доказателства – рекламационно писмо по заявка-договор от „Биомаса Енерджи“ ЕООД до „Дискордия“ АД, заповед относно настъпила щета, констативен протокол, протокол за брак на активи, фактура за извозване на строителен отпадък, уведомление за щета и доклад по щета, веществени доказателства – снимки, както и гласни доказателства, събрани чрез разпита на свид. В. С. и Г. Х...

Спорно е обстоятелството дали повредите са настъпили именно по време на извършения от ответника превоз, както и дали са налице предпоставките за ангажиране на неговата договорна отговорност, като в този смисъл ответникът се е позовал на липсата на възражения, отразени в товарителницата, и е релевирал правоизключващи възражения, че след приемане на товара в гр. София, база Шенкер, стоката е била натоварена на друг автомобил от получателя, при който превоз е възможно да са били причинени уврежданията.

Съгласно чл. 373, ла. 1 ТЗ превозвачът отговаря за повреждането на товара, аналогично – и в чл. 17 от Конвенцията е уредена отговорността му за цялостната или частична липса или повреда на стоката от момента на приемането ѝ за превоз до доставянето. Товарителницата удостоверява условията на договора за превоз и получаването на товара от превозвача до крайния получател. Чл. 9, ал. 2, вр. чл. 30, ал. 1 от Конвенцията CMR уреждат оборима презумпция, че при невписване в товарителницата на мотивирани възражения от превозвача, стоката и опаковката ѝ са били в добро състояние по време на приемането ѝ за превоз от превозвача.

В чл. 30 от Конвенцията е предвидено по какъв начин се констатира липсите и повредите на получената стока. **Първо**, повредата или липсата може да бъде констатирана *съвместно* от превозвача и получателя – чл. 30, ал. 2 от Конвенцията – в този случай резултатът от констатацията може да бъде оспорван само, ако се касае за скрити липси или повреди и ако получателят същевременно е направил писмени възражения пред превозвача в срок от седем дни. **Второ**, ако получателят е получил стоката, *без* да е установил състоянието ѝ съвместно с превозвача, той следва да направи възражения при доставянето ѝ /ако се касае за явни повреди/ или в срок от седем дни, считано от доставянето/ако се касае за скрити повреди/, като в този случай възраженията следва да са направени писмено и да се посочи общото естество на липсата или повредата.

В случая при получаването на товара в товарителницата не е отбелязано да са констатирани явни повреди на товара, както и няма доказателства за извършена надлежна писмена рекламация към превозвача „Европа-Еси Транс“ ЕООД за скрити повреди в предвидения 7-дневен срок по Конвенцията CMR, респ. в едномесечния срок по чл. 373, ла. 5 ТЗ, считано от доставянето на товара.

Констативният протокол и протоколът за брак на активи от 18.09.2020 г. е частен свидетелстващ документ, който е съставен, без за присъства представител на превозвача, не носи негов подпис, поради което и с оглед надлежно направеното оспорване на същия от ответника не се ползва в обвързваща съда доказателствена сила и удостоверените в него факти и обстоятелства следва да бъдат доказани в хода на съдебния процес с допустимите в закона доказателствени средства, което в случая не е сторено. Още повече предвид данните от показанията на свидетелите, че стоката първоначално е била *разтоварена* в с. Кривина, а след това – до склада „Шенкер“ в Божурище. Като причини за неприемането на стоката единият свидетел – В. С., изтъква нежеланието на служителите в склада „Шенкер“ да

разтоварват, понеже не искали да приемат стоката „в този вид“ /л. 86/, а като причина за неприемането свид. Г. Х. посочва невъзможността на склада в момента да поеме камиона /л. 87-88/, като и двамата свидетели не са непосредствени очевидци на приемането и разтоварването на стоката. Същевременно свид. Х. изяснява, че за повредите „Биомаса Енерджи“ било уведомено още при пристигане на стоката от колегата им на място по имейл, но подобна писмена кореспонденция по делото не е представена. По делото няма ангажирани други доказателства в подкрепа на твърдението за наличие на повреда на стоката, станала именно по време на извършения от ответника превоз, както и за установяване на причинна връзка между претендираните имуществени вреди и действията на превозвача по делото.

От друга страна, единственото писмено рекламационно писмо е отправено от получателя „Биомаса“ до спедитора „Дискордиа“, но липсва писмена рекламация към самия превозвач. Свид. С. – служител при дружеството спедитор, посочва, че рекламационно „писмо“ е било „срочно“ отправено от посредника към превозвача, но не от самия него, като отново не се установява от кое лице, кога и по какъв начин такава рекламация на практика е била отправяна до превозвача. В този смисъл, по реда на чл. 192 ГПК спедиторът „Дискордиа“ АД е посочил, че не може да представи рекламационно писмо, с твърдения, че рекламацията е била отправена в устна форма, но без данни, кога, от кого и пред кого и с какво съдържание е била направена подобна рекламация. Обсъдените доказателствени средства не изясняват при условията на пълно и главно доказване твърдението за този правно релевантен факт, още повече – същото да се е осъществило в законоустановения срок.

Съгласно чл. 373, ал. 1, вр. ал. 5 ТЗ, превозвачът отговаря за повреждането на товара, само ако е бил уведомен за повредите не по-късно от един месец от получаването. В този смисъл и при тълкуване разпоредбите на чл. 373, ал. 5 ТЗ и чл. 30 от Конвенцията, е необходима рекламация или жалба при констатиране вреди след предаването на товара на получателя. Особените правила на Закона за автомобилните превози също предвиждат право на рекламация, подлежащо на упражняване на 30 –дневен срок от датата на получаване на товара.

В конкретния случай, въпреки разпределената на ищеца с доклада доказателствена тежест да установи, че пред превозвача своевременно са били предявени рекламации, не са налице доказателства за фактическо уведомяване на превозвача в сроковете по Конвенцията CMR, съответно по чл. 373, ал. 5 ТЗ. По делото липсват доказателства за надлежно проведено рекламационно производство към превозвача на стоките, предмет на договора за превоз и същият да е бил уведомен в едномесечен срок, считано от получаването им, за констатиране повреди. При това положение и в съответствие с чл. 373, ал. 5 ТЗ се налага изводът, че не са налице основания за ангажиране на отговорността на превозвача за заплащане на обезщетение за настъпили от превозното правоотношение вреди.

В случая съдът приема, че по делото не е оборена предвидената в Конвенцията презумпция, че получателят е получил стоката в състоянието, описано в товарителницата. В този смисъл, налага се доказателственият извод, че процесният товар е бил предаден от превозвача в изправност и не се установи повредите върху стоката да са причинени именно при превоза от „Европа-Еси Транс“ ЕООД.

Следователно по делото не е доказано при условията на необходимото пълно и главно доказване настъпването на твърдяното застрахователно събитие, при което положение не е налице и основание за заплащане на застрахователно обезщетение от страна на застрахователя. В случай, че страната не установи фактите, на които основава твърдяното субективно материално право и изрично указани □ от съда, съдът дължи прилагане на неблагоприятните последици от правилата за разпределение на доказателствената тежест. Според тези последици недоказаният факт се счита неосъществил се – арг. чл. 154, ал. 1

ГПК, и с оглед така приетия за несъществуващ факт съдът не може да даде защита на твърдяното право. Тази процесуална санкция е свързана с неизпълнението на изрично възложената процесуална (доказателствена) тежест (в този смисъл и Решение № 136 от 8.05.2014 г. на ВКС по гр. д. № 4488/2013 г.). При прилагане неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се. След като не е имало основание за извършване на застрахователното плащане, което се явява недължимо платено, не следва възстановяването му, т. е. ищецът не би могъл да реализира регресното си право по чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ.

Следователно, с оглед неуспешно провеждане на пълно и главно доказване на обстоятелствата, за които носи доказателствена тежест, искът следва да бъде отхвърлен като недоказан и неоснователен.

По разноските:

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК на ответната страна следва да бъдат присъдени сторените разноски.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД, ЕИК 000694286, със седалище и адрес на управление гр. София, пл. „Позитано“ № 5, **срещу** „ЕВРОПА - ЕСИ ТРАНС“ ЕООД, ЕИК 20468393, със седалище и адрес на управление гр. Перник, УЛ.ЛОМ, бл.3, вх.Е, ет.7, ап.103 осъдителен иск с правно основание чл. 410, ал. 1, т. 1 КЗ, вр. чл. 373, ал. 1 ТЗ, вр. чл. 17, т. 1 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки за заплащане на сумата **3719,05 лева**, представляваща регресно вземане за изплатено обезщетение на „Биомаса Енерджи“ ЕООД по щета № 110220202000168 по застраховка „Карго“, за повредена превозвана стока – 5 палета с теракота /керамични плочки/, 6612 кг бруто, по сключен на 28.08.2020 г. договор за международен автомобилен превоз на стоки по направление Италия-България.

ОСЪЖДА ЗАД „БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП“ АД, ЕИК 000694286 да заплати на ЕВРОПА - ЕСИ ТРАНС“ ЕООД, ЕИК 20468393 **на основание чл. 78, ал. 3 ГПК** сумата от **600,00 лева** – разноски пред Районен съд Перник.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд Перник в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Перник: _____